

**בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
בפני כב' השופט אברהם רובין**

**עת"מ 30902-03-21 חדו"ש - לחופש דת ושוויון (ע"ר) ואח' נ' רשות ההגירה
והאוכלוסין ואח'**

1. חדו"ש - לחופש דת ושוויון (ע"ר) 2. שירה חופש 3. אלכסיי קבישצ'ר 4. הילה לוטן 5. עמית כהן 6. יקטרינה אולשנסקי 7. רביע דאוד 8. ספיר צאלון 9. גילי גרציאני 10. ר'יצ'רד ברג 11. פיונה מרי בל מקנזי 12. מריה ורבוב 13. איליה יריסקין 14. ג'סיקה מזור 15. ויקי סיטבון 16. עילם שר 17. הרב סמואל ספקטור 18. הרב דוד לוינסקי	העותרים

נגד

1. רשות ההגירה והאוכלוסין 2. שר הפנים 3. היועץ המשפטי לממשלה	המשיבים

פסק דין

1 2 3 4 5 6 7 8	1. לפניי עתירה במסגרתה מתבקש בית המשפט להורות למשיבים לרשום כנשואים זוגות שנישאו באמצעות היוועדות חזותית, זאת אף אם בזמן עריכת טקס הנישואין שהו בני הזוג בישראל, ועורך הנישואין שהה בחו"ל, ובכלל זה לרשום כנשואים את העותרים 2-16, אשר נישאו באופן זה על-פי דיני מדינת יוטה שבארצות הברית. 2. העותרת היא עמותה שפועלת לקידום ערכי חופש דת ומצפון, לרבות קידום חופש הנישואין בישראל, ומתן זכות לכל אדם בישראל להינשא בהתאם לאמונתו וערכיו.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים בפני כב' השופט אברהם רובין

עת"מ 30902-03-21 חדו"ש - לחופש דת ושוויון (ע"ר) ואח' נ' רשות ההגירה
והאוכלוסין ואח'

- 1 העותרים 16-2 הם בני זוג שנישאו על-פי דיני מדינת יוטה, בהיוועדות חזותית, כאשר שני
2 בני הזוג נכחו בישראל ועורך הנישואין נכח במדינת יוטה (להלן – "נישואי יוטה").
3 העותרים 17-18 הם רבנים הפועלים במדינת יוטה, אשר ערכו ועורכים נישואי יוטה.
4
- 5 טענתם העיקרית של העותרים היא, שעל-פי הלכת בג"ץ 143/62 פונק שלזינגר נ' שר הפנים .3
6 פ"ד י"ז 225 (1963), והלכות נוספות שבאו לאחריה (בג"ץ 2232/03 פלונית נ' בית הדין
7 הרבני האזורי (21.11.06); בג"ץ 2888/92 גולדשטיין נ' שר הפנים פ"ד נ(5) 89 (1996); בג"ץ
8 4916/04 זלסקי נ' שר הפנים (19.6.11); בג"ץ 3045/05 בן ארי נ' מנהל מינהל האוכלוסין
9 (21.11.06); בג"ץ 3987/15 גישה – מרכז שמירה על הזכות לנוע נ' שר הפנים (25.11.19)),
10 יש להבחין בין שאלת תוקף הנישואין לבין שאלת רישום הנישואין, וכי לעניין רישום
11 הנישואין די בכך שמוצגות לפקיד הרישום ראיות לכאורה בדבר קיומו של טקס נישואין
12 לפי דיני מקום עריכת הטקס, כדי לחייב אותו לרשום את הנישואין. כעולה מהעתירה
13 ומבקשת המשיבים לסילוק העתירה על הסף, במקרה דנא מדובר בעותרים אשר נישאו
14 בנישואי יוטה. בקשתם של עותרים אלו לרישום הנישואין נדחתה בנימוק לפיו כיוון שבני
15 הזוג שהו בישראל בזמן עריכת הנישואין, הרי שמדובר בנישואין שנערכו בישראל ועל כן
16 הילכת פונק שלזינגר לא חלה עליהם.
17
- 18 במקביל לעתירה שלפניי הוגשה עתירה דומה לבית המשפט לעניינים מנהליים מרכז – לוד, .4
19 בעניינם של בני זוג שגם הם נישאו בנישואי יוטה (עת"מ 12316-03-21 בריל נ' משרד הפנים
20 (8.7.22)). באותה עתירה ניתן ביום 8.7.22 פסק דין המקבל את העתירה, ומורה למשיבים
21 לרשום את העותרים כנשואים. המשיבים טרם החליטו האם להגיש ערעור על פסק דין זה.
22 הם הודיעו כי עתידה להתקיים בעניין זה ישיבה מכרעת אצל היועצת המשפטית לממשלה,
23 ובהמשך לכך הם בקשו להשהות את ההליכים בעתירה שלפניי. העותרים טענו שאין באמור
24 כדי להצדיק את השהיית הדיון בעתירתם. בהחלטה מיום 19.9.22 קבעתי כי המשיבים
25 יגישו כתב תשובה, כפי שהוריתי כבר בהחלטה קודמת מיום 16.6.22, וכי הדיון שנקבע
26 ליום 28.9.22 יתקיים במועדו, זאת חרף העובדה שעד למועד זה לא יהיה בידי המשיבים
27 להודיע האם הוחלט להגיש ערעור על פסק הדין בעניין בריל. בהמשך להחלטת בית המשפט
28 הודיעו המשיבים כי הם מבקשים לראות בכתב התשובה ובתגובה נוספת שהוגשו בעניין
29 בריל ככתב התשובה מטעמם גם בעתירה שלפניי. ביום 28.9.22 התקיים הדיון שלפניי
30 במסגרתו הפנו הצדדים לטענותיהם הכתובות מבלי להוסיף טענות מהותיות כלשהן.
31
32
33

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים בפני כב' השופט אברהם רובין

עת"מ 21-03-30902 חדו"ש - לחופש דת ושוויון (ע"ר) ואח' נ' רשות ההגירה
והאוכלוסין ואח'

דיון והכרעה

- 1
2
3 מלכתחילה הוגשה העתירה שלפניי בעת שטרם ניתנו החלטות קונקרטיות בבקשות השונות .5
4 לרישום נישואין שהגישו העותרים שלפניי. בהמשך לכך הגישו המשיבים בקשה לסילוק על
5 הסף מחמת חוסר סמכות מקומית, מחמת כריכת עניינם של עותרים שונים בעתירה אחת,
6 ומחמת אי מיצוי הליכים. מאוחר יותר הגישו המשיבים הודעת עדכון לפיה ניתנו החלטות
7 בבקשות הקונקרטיות שהגישו העותרים 2, 3, 6-9, ו-12-16, וכי בעניינם של יתר העותרים
8 לא ניתנו החלטות מן הטעם הפשוט שלא הוגשה על-ידם בקשה לרישום נישואיהם.
9 משבאנו לכאן, דהיינו לאחר שניתן פסק הדין בעניין **בריל**, לאחר שניתנו ההחלטות
10 הקונקרטיות בעניינם של רוב העותרים, ולאחר שהוגש כתב התשובה, סבורני כי אין מקום
11 לסלק את העתירה על הסף.
12 טענת העדר הסמכות המקומית נדחית, הן משום שבעניין **בריל** טענו המשיבים שהסמכות
13 המקומית לדון בעתירה נתונה לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים, והן מן הטעם
14 שההחלטות הקונקרטיות שניתנו בעניינם של העותרים שלפניי ניתנו במשרדי רשות
15 האוכלוסין בירושלים.
16 הטענה לפיה נכרכו בעתירה עניינים של עותרים שונים יכולה הייתה להיות משכנעת
17 אלמלא התברר מתשובות המשיבים לבקשות העותרים, כי כל הבקשות נדחו מאותו נימוק
18 ולפיו המשיבים רואים את נישואיהם של העותרים כנישואין שנערכו בישראל, ומשום כך
19 לא חלה עליהם הילכת **פונק שלזינגר**. טענה זו היא טענה עקרונית של המשיבים, אשר
20 לשיטת המשיבים חלה על כל העותרים, ולפיכך אין הצדקה לסלק את העתירה על הסף
21 בשל כך שהיא כורכת בתוכה עניינים של עותרים שונים. עם זאת יוער, כי אופייה של
22 העתירה ישליך בהכרח על הסעד שיינתן לעותרים השונים.
23 הטענה לפיה לא מוצו ההליכים גם היא נדחית בנסיבות העניין, זאת בשים לב לכך שמדובר
24 בעתירה עקרונית, בשים לב לכך שהעותרת 1 פנתה במישור העקרוני למשיבים (נספחים ה'
25 ו-ח' לעתירה), ובשים לב לכך שרוב העותרים כן הגישו בקשות לרישום נישואיהם בטרם
26 הוגשה העתירה.
27
28 מכאן נפנה לדון בעתירה לגופה. הדיון בעתירה לגופה יהיה קצר, זאת כיוון שנימוקי פסק
29 דינו של בית המשפט לעניינים מנהליים בפרשת **בריל** מקובלים עליי, בכל הכבוד הראוי,
30 ואני מאמצם במלואם. אציין כי המשיבים לא טענו לפניי שיש סיבה להבחין בין עניין **בריל**
31 לענייננו.
32 כעולה מן האמור לעיל, הנימוק היחיד בגינו נדחו בקשות העותרים שלפניי לרישום
33 נישואיהם היה שהנישואין נערכו בישראל. טענה דומה נדחתה על-ידי בית המשפט בעניין

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים בפני כב' השופט אברהם רובין

עת"מ 30902-03-21 חדו"ש - לחופש דת ושוויון (ע"ר) ואח' נ' רשות ההגירה
והאוכלוסין ואח'

1 **בריל**. לא אחזור על הדברים שנכתבו בעניין **בריל** במלואם, אך אדגיש כי יש לראות את מה
2 שנפסק שם כאילו הוא חלק מפסק דיני. בעניין **בריל** הבהיר בית המשפט, כי לפי הלכת **פונק**
3 **שלזינגר** לעניין צורת הנישואין הולכים אחר מקום הטקס, ובאין ראייה לסתור חזקה על
4 טקס שנערך במדינה פלונית שהוא טקס שנערך כדין. מכאן מתחייבת המסקנה שאם
5 הובאה לפני פקיד הרישום ראייה לפיה נערך טקס נישואין המוכר במדינה זרה, הרי שעליו
6 לרשום את הנישואין במרשם (**בריל**, בפסקה 22 לפסק הדין). בית המשפט הבהיר בעניין
7 **בריל**, כי מהלכת **זלסקי** עולה, כי ככל שמוצגת לפקיד הרישום תעודה ציבורית תקפה,
8 שניתנה על-ידי גורם מוסמך במדינה שהוציאה את התעודה, המעידה על כך שנערך טקס
9 נישואין המוכר באותה מדינה, אזי על פקיד הרישום לרשום את הנישואין (**בריל**, בפסקה
10 23 לפסק הדין). סמכותו של פקיד הרישום היא סמכות רישומית – סטטיסטית ולא
11 מהותית. על כן פקיד הרישום לא מוסמך לדון ולהכריע בשאלות הנוגעות למקום עריכת
12 טקס הנישואין, והוא אינו נדרש להכריע בשאלה מהו מקום עריכת טקס הנישואין במקרה
13 של נישואין שנערכו בהיוועדות חזותית, ובלבד שמוצגת לו תעודה המעידה על כך שטקס
14 הנישואין מוכר במדינה שהוציאה את התעודה (**בריל**, בפסקאות 24-25 לפסק הדין). בית
15 המשפט הוסיף וקבע, כי גם אם היה מקום לברר את שאלת מקום עריכת טקס הנישואין
16 הרי שמדובר בשאלה מורכבת ועל כן קל וחומר שאין זה מתפקידו של פקיד הרישום
17 להידרש לה (פסקה 26 ואילך לפסק דין **בריל**). בית המשפט גם דחה את טענת המשיבים
18 לפיה יש לקבוע את מקום עריכת טקס הנישואין בהתאם למבחן מירב הזיקות. בית המשפט
19 קבע כי מבחן זה הוא מבחן מהותי שעניינו בנישאים עצמם ובמימוש נישואיהם, ולכן הוא
20 אינו מתאים להכרעה במישור הרישומי. בית המשפט אף הוסיף וקבע, כי לא ברור שמבחן
21 מירב הזיקות מוביל למסקנה שהנישואין נערכו בישראל, שכן הגם שבני הזוג נכחו בישראל
22 בזמן עריכת הנישואין הרי שעורך הטקס שהה במדינת יוטה, רישיון הנישואין הוצא ביוטה
23 וגם אימות תעודת הנישואין באמצעות אפוסטיל נעשה ביוטה (פסקה 36 לפסק הדין).
24 ולבסוף, בית המשפט הדגיש בעניין **בריל**, כי כל קביעותיו נוגעות אך ורק לסוגיה הרישומית
25 של הנישואין, ולא לסוגיה המהותית של תוקף טקס הנישואין, שהוא עניין לדין האישי החל
26 על בני הזוג.

27 כאמור לעיל, הנימוקים הללו מקובלים גם עליי, כמו גם יתר הנימוקים שהובאו בעניין
28 **בריל**.

29
30 .7 עתה יש לבחון את השאלה מהו הסעד שראוי להושיט לעותרים שלפניי. העתירה שלפניי
31 היא עתירה עקרונית – כללית, זאת בשונה מהעתירה בעניין **בריל** שאמנם העלתה נושא
32 עקרוני, אך היא עסקה בעניינו של זוג קונקרטי. התשובות שנתנו המשיבים לאלו מבין
33 העותרים שלפניי אשר הגישו בקשה להירשם כנשואים, הן תשובות זהות, אשר בכולן

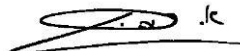

**בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
בפני כב' השופט אברהם רובין**

**עת"מ 30902-03-21 חדו"ש - לחופש דת ושוויון (ע"ר) ואח' נ' רשות ההגירה
והאוכלוסין ואח'**

- 1 נדחתה הבקשה בנימוק יחיד לפיו הנישואין נערכו בישראל. כאמור לעיל, נימוק זה איננו
2 יכול לעמוד. ואולם, בכל התשובות הבהירו המשיבים, כי לנוכח עמדתם לפיה הטקס נערך
3 בישראל הם לא מצאו לנכון להידרש לשאלות אחרות המחייבות בחינה בטרם יוחלט האם
4 לרשום את נישואיהם של העותרים, ובכלל זה "שאלות אחרות הנוגעות לוודאות הזיהוי או
5 לשאר פרטי הטקס נשוא התעודה" (ראו - נספחים להודעת העדכון של המשיבים מיום
6 26.10.21). כמו כן, ודאי שאין מקום לתת סעד המחייב את רישום נישואיהם של אלו
7 מהעותרים שלפניי שכלל לא הגישו עד היום בקשה לרישום נישואיהם. כמו כן, אין מקום
8 למתן סעד כללי כמבוקש בסעיף 1 למבוא של העתירה, בנוגע לנישואין הנערכים במדינות
9 אחרות מלבד מדינת יוטה, כיוון שלא הונחה לפניי כל תשתית עובדתית או משפטית לגבי
10 נישואין הנערכים באמצעות היוועדות חזותית במדינות אחרות כאמור.
11
12 8. אשר על כן, העתירה מתקבלת במובן זה, שנקבע כי הנימוק לפיו לא ניתן לרשום בישראל
13 נישואי יוטה שנערכו במתכונת המתוארת בעתירה, כיוון שמדובר בנישואין שנערכו
14 בישראל, הוא נימוק שאיננו יכול לעמוד. אשר על כן, המשיבים ירשמו את דבר נישואיהם
15 של אלו מבין העותרים שלפניי אשר הגישו בקשה לרישום נישואיהם, זאת אם וככל שאין
16 מניעה חוקית אחרת לרשום את נישואיהם. חזקה על המשיבים כי ינהגו באופן שוויוני גם
17 באלו מהעותרים שיגישו בעתיד בקשה לרישום נישואיהם, או באחרים שנישאו בנישואי
18 יוטה כמתואר בעתירה, אשר יגישו בעתיד בקשה לרישום נישואיהם.
19
20 9. המשיבים יישאו בהוצאות העותרים בסכום של 20,000 ₪.
21
22
23 ניתן היום, ג' תשרי תשפ"ג, 28 ספטמבר 2022, בהעדר הצדדים.

אברהם רובין, שופט

